

SLOVENSKO BEZ HRANÍC

Online vzdelávanie 2026

Dňa 7. marca 2026 odštartoval ďalší ročník projektu Online vzdelávania v gescii Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Projekt je realizovaný Metodickým centrom pre Slovákov žijúcich v zahraničí Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Toto vzdelávacie podujatie je určené pre deti Slovákov žijúcich v zahraničí a jeho cieľom je podporovať rozvoj slovenského jazyka, kultúrneho povedomia a vzťahu k Slovensku prostredníctvom interaktívnych online stretnutí.

WWW.USZZ.SK

Prieskum Slovákov žijúcich v zahraničí

Pozývame Vás zapojiť sa do prieskumu, ktorý realizuje Výskumná a inovačná autorita (VAIA).

[DOTAZNÍK](#)

Participatívna žurnalistika

Pozývame vás na podujatie STUDIO WORKSHOP: Participatívna žurnalistika, ktorého partnerom je aj Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Workshop sa uskutoční v apríli 2026 od 12:00 do 20:00 hod. v Prahe a pripojiť sa môžete osobne alebo online. Viac informácií nájdete v celej výzve.

WWW.USZZ.SK

Pamätná medaila Š. B. Romana za rok 2026

Nadácia Národný Pamätník Slovenského Vysťahovalectva (NNPSV) vás, Slovákov žijúcich v zahraničí, žiada o návrhy na nominácie kandidátov pre menovanie laureáta na udelenie Pamätnej medaily Štefana Boleslava Romana, predsedu Svetového Kongresu Slovákov, za rok 2026.

WWW.USZZ.SK

Konferencia Pracovná migrácia

Dovoľujeme si Vám dať do pozornosti, že Ústav manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie Filozofickej fakulty Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre Vás srdečne pozýva na medzinárodnú vedeckú konferenciu s názvom PRACOVNÁ MIGRÁCIA A JEJ KULTÚRNE SPOLOČENSKÉ KONTEXTY, ktorá sa uskutoční v dňoch 16. – 17. júna 2026.

WWW.USZZ.SK

Scénická žatva pre krajanov

V roku 2026 je najstarší festival neprofesionálneho divadla v Európe Scénická žatva otvorený aj pre inscenácie zahraničných Slovákov z celého sveta. Vďaka memorandu ÚSZZ s Národným osvetovým centrom sa zväčšil počet krajanových súborov, ktoré sa môžu zapojiť.

WWW.USZZ.SK

Dolnozemske zlaté pero

Literárna súťaž Dolnozemske zlaté pero vstupuje do svojho siedmeho ročníka. Vyhlasuje ju Združenie spolkov dolnozemske Slovákov, ktoré zastrešuje štyri dolnozemske spolky krajanov (Spolok Slovákov z Bulharska, Spolok Slovákov z Maďarska, Spolok Slovákov z Rumunska a Spolok Slovákov z Juhoslávie).

WWW.USZZ.SK

Výročia

Na našej webe ÚSZZ sa nachádza sekcia „Výročia“, kde si chceme spoločne pripomínať významné udalosti, osobnosti a okamihy z histórie slovenských komunít v zahraničí. Naším cieľom je postupne budovať databázu kľúčových historických míľnikov.. Máte tip na významné výročie pre rok 2026? Ak poznáte udalosti, spolky alebo osobnosti, ktoré by podľa Vás mali byť súčasťou našej databázy, budeme radi, ak nám napíšete na marketing@uszz.sk.

[PREHĽAD VÝROČÍ](#)

Jubileum v Békešskej Čabe

Slovenská komunita v Békešskej Čabe si 7. februára 2026 pripomenula 30. výročie založenia Domu slovenskej kultúry. Osláv sa zúčastnila aj predsedníčka Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí Dagmar Repčková, ktorá počas pracovnej návštevy Békešskej Čaby absolvovala stretnutia s predstaviteľmi krajskej obce a navštívila miestne slovenské inštitúcie.

WWW.USZZ.SK

Koordinačná porada

Dňa 5. februára 2026 sa v Účelovom zariadení Úradu vlády SR – Bôrik uskutočnila koordinačná porada Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR k návrhu aktivít pre Slovákov žijúcich v zahraničí v oblasti vzdelávania na rok 2026. Stretnutie malo tradične koordinačný a pracovný charakter a bolo zamerané na prípravu Kalendára vzdelávacích podujatí pre krajanov.

WWW.USZZ.SK

Krajania a RKC

Na pôde Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí sa uskutočnilo pracovné stretnutie s Pavlom Šajgalíkom, biskupom – ordinárom rímsko-katolíckej cirkvi, venované otázkam duchovného života a postavenia slovenských cirkevných komunít v zahraničí.

WWW.USZZ.SK

Partneri pre Slovákov vo svete

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí dlhodobo spolupracuje s akademickými inštitúciami, ktoré svojím výskumom, vzdelávaním a odbornými aktivitami prispievajú k poznaniu a rozvoju slovenských komunít vo svete. Jednou z nich je Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave (UCM), ktorá sa vo viacerých svojich odboroch venuje aj témam súvisiacim so slovenskou diaspórou, kultúrnou identitou a spoločenskými procesmi v prostredí menšín.

Spolupráca medzi ÚSZZ a UCM bola formálne potvrdená podpisom Memoranda o spolupráci 18. decembra 2024. Dokument vytvára rámec pre spoločné aktivity v oblastiach etnológie, historických vied, masmediálnej komunikácie a ďalších disciplín, ktoré sú relevantné pre výskum a prezentáciu života Slovákov žijúcich v zahraničí.

Jedným z konkrétnych príkladov tejto spolupráce je realizácia Tvorivej školy žurnalistiky, ktorá sa uskutočnila aj v Kreatívnom centre Skladová. Podujatie poskytlo krajským novinárom priestor na rozvoj mediálnych a komunikačných zručností a zároveň otvorilo témy spojené so slovenskou diaspórou a jej mediálnym obrazom.

UCM sa zároveň dlhodobo venuje aj vedeckému výskumu slovenských komunít v zahraničí. Odborníci z univerzity pripravili pre ÚSZZ expertízu Aktuálny stav a perspektívy vybraných slovenských a československých komunít v Argentíne, ktorá vznikla v rámci projektu APVV zameraného na kultúrne, identifikačné a revitalizačné procesy medzi Slovákami v Argentíne a Kanade.

Dôležitým spoločným priestorom pre odbornú diskusiu bola aj konferencia Slováci v zahraničí: súčasnosť, trendy a perspektívy výskumu krajskej problematiky, ktorá sa uskutočnila v septembri 2025. Podujatie spojilo akademikov, odborníkov aj zástupcov inštitúcií a otvorilo nové témy výskumu slovenskej diaspóry. Na otázky odpovedá rektorka Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave prof. Mgr. Katarína Slobodová Nováková, PhD.

WWW.USZZ.SK

Kalendár podujatí

Na webe ÚSZZ nájdete Kalendár krajanských podujatí, ktorý prináša prehľad kultúrnych, vzdelávacích aj spoločenských akcií Slovákov doma i v zahraničí. Kalendár je priebežne aktualizovaný, sledujte ho pravidelne a nenechajte si ujsť žiadnu zaujímavú príležitosť.

Čo sa deje vo svete?

- 🌐 25. marca 2026 – Webinár „Návrat domov na Slovensko – realita, príležitosti a odvážne rozhodnutia“ (online)
- 🌐 27. marca – 5. apríla 2026 – 31. ročník festivalu DIDA (Pivnica, Srbsko)
- 🌐 17. apríla 2026 – Workshop „Participatívna žurnalistika“ (Praha, Česká republika / online)
- 🌐 30. apríla – 1. mája 2026 – 3. ročník ekonomického summitu (Cedar Rapids, USA)
- 🌐 16. mája 2026 – 30. Detská prehliadka slovenského folklóru v Chorvátsku (Međurić, Chorvátsko)
- 🌐 5. – 7. júna 2026 – 32. Prehliadka slovenskej detskej divadelnej tvorby „3 × Ď“ (Stará Pazova, Srbsko)
- 🌐 16. – 17. júna 2026 – Konferencia „Pracovná migrácia a jej kultúrno-spoločenské kontexty“ (Nitra, Slovensko)
- 🌐 20. – 21. júna 2026 – 32. Detský folklórny festival Zlatá brána (Kysáč, Srbsko)

LINKY A VIAC UDALOSTÍ

WWW.USZZ.SK

Stručne: Krajania a diplomacia

Kultúrno-diplomatický projekt Dni slovenskej kultúry vo Fínsku priniesol v januári a februári 2026 sériu príležitostí pre stretnutia krajanov. Projekt otvorilo vystúpenie folkloristov Nadšenci z Trenčína. Pokračoval diskusiou Fínsko zo slovenskej perspektívy s účasťou veľvyslanca Slovenskej republiky vo Fínsku Dušana Krištofíka a výtvarníka Michala Czinegeho v meste Oulu, ktoré spolu s mestom Trenčín sú držiteľmi prestížneho titulu Európske hlavné mesto kultúry 2026. Súčasťou projektu bol aj koncert Terchovskej muziky pri príležitosti štátneho sviatku – vzniku SR či večer so slovenským filmom Dežo Hoffmann – fotograf Beatles.

V priestoroch Generálneho konzulátu SR v New Yorku sa za vysokej účasti slovenského a amerického publika z celých Spojených štátov amerických uskutočnila 20. januára 2026 vernisáž výstavy Brunovský & Son. Výstava po prvýkrát spoločne na jednom výstavnom mieste prináša tvorbu Albína Brunovského v jedinečnom dialógu so synom Danielom. Vznikla v spolupráci s Nadáciou +421 Foundation New York a pod záštitou Slovenskej národnej galérie.

Význam krajanov v Bavorsku pri budovaní pozitívneho obrazu Slovenska vyzdvihol 6. februára 2026 počas novoročného koncertu generálny konzul SR v Mníchove Jozef Korček. Koncert Pavla Bršlíka s klavírnym sprievodom Róberta Pechanca zorganizoval Generálny konzulát SR v Mníchove v spolupráci s veľvyslanectvom a Slovenským inštitútom v Berlíne.

Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Juraj Blanár 14. februára 2026 navštívil jedinú slovenskú školu v Taliansku pri príležitosti 4. výročia vzniku - Slovenskú škôlku a školu v Miláne. Potvrdil pripravenosť SR byť naďalej v neustálom kontakte s krajanmi v zahraničí a podporovať ich aktivity. Foto: MZVEZ SR.

WWW.MZV.SK

Príbehy osobností: Helena Nosková

Historička, etnografka a aktívna osobnosť krajaanského života

PhDr. Helena Nosková, CSc. (*4. november 1949, Praha) je česká historička a etnografka, ktorá sa dlhodobo venuje výskumu národnostných menšín, migrácie a česko-slovenských vzťahov. Vyrastala na Slovensku, kde v Žiline maturovala, a následne vyštudovala etnológiu a históriu na Filozofickej fakulte Univerzity Karlovej v Prahe. Od polovice sedemdesiatych rokov žije a pracuje v Prahe.

Pôsobí ako vedecká pracovníčka v Ústave pre súčasné dejiny Akadémie vied Českej republiky. Vo svojej odbornej práci sa zameriava najmä na výskum národnostných a etnických menšín, kultúrny pluralizmus a novodobé dejiny Slovákov v Česku.

Významnú časť jej aktivít tvorí práca v krajaanskom prostredí. Dlhodobu sa angažuje v živote slovenskej menšiny v Českej republike, je predsedníčkou spolku DOMUS v ČR a šéfredaktorkou časopisu Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť. Zároveň je zakladateľkou a predsedníčkou Dokumentačného a múzejného strediska slovenskej menšiny v ČR, ktoré sa venuje dokumentácii histórie a kultúry Slovákov žijúcich v Česku.

Už viac ako dvadsať rokov organizuje Pražskú medzinárodnú konferenciu slovenských a českých stredoškolaakov, ktorá podporuje dialóg a spoluprácu medzi mladými ľuďmi z oboch krajín. Svojou vedeckou aj organizačnou činnosťou dlhodobo prispieva k rozvoju česko-slovenských vzťahov a k uchovávaniu identity slovenskej komunity v Českej republike. Pozývame Vás vypočuť si podcast s pani Helenou Noskovou.

Foto: BONA FIDE

WWW.BONAFIDEOS.CZ

